

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2015CC742
Zaaknummer Klachtencommissie 2014W1287

datum uitspraak 24/10/2016

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: verzoeker,

bijgestaan door: mr. J.C. van Oel, advocaat te Amersfoort,

te voldoen door:

het Bisdom van 's-Hertogenbosch,

gevestigd te 's-Hertogenbosch,

hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Vergezeld van de brief van mr. Van Oel van 21 december 2015, is het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 22 december 2015, waarbij tevens is meegezonden het advies van de Klachtencommissie d.d. 24 juni 2015 met zaaknummer 2014W1287, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard. Ook is ter griffie ontvangen de brief van 21 juli 2015, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is eveneens door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 23 maart 2016 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoeker is de schade van verzoeker schriftelijk onderbouwd bij brief d.d. 28 april 2016. Verweerder heeft bij brief d.d. 10 juni 2016 gereageerd.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker is in de periode van [jaartal] tot [jaartal bijna wekelijks door [burgerlijke naam aangeklaagde] (hierna: [aangeklaagde]) seksueel misbruikt. [aangeklaagde] was als priester werkzaam in het bisdom van [plaats] en kwam als huisvriend wekelijks op zondagmiddagen langs in het ouderlijk gezin van verzoeker, waarna hij ook bleef eten. Hij kwam dan ook nog vaak naar verzoekers kamer als verzoeker zijn huiswerk maakte of reeds in bed lag. [aangeklaagde] had een vertrouwensrelatie binnen het gezin verworven. Zo gingen verzoeker en zijn jongere broer een keer mee op vakantie met [aangeklaagde] en kwamen zij ook (zo'n 5 maal) bij [aangeklaagde] in [plaats] logeren.

Het seksueel misbruik begon met het strelen van verzoekers bovenbeen tijdens het eten, maar gaandeweg werd het seksueel misbruik in ernst opgebouwd. [aangeklaagde] heeft verzoeker betast aan zijn intieme delen en verzoeker moest [aangeklaagde] strelen, tongzoenen en aftrekken. Hierbij kwam [aangeklaagde] klaar. Het seksueel misbruik ging ook gepaard met (psychische) dwang, dreiging en fysiek overwicht van [aangeklaagde], in die zin dat verzoeker probeerde [aangeklaagde] van zich af te duwen toen hij een keer (tijdens een logeerpartij) boven op verzoeker lag, hetgeen echter niet lukte. Daarbij heeft [aangeklaagde] ook gedreigd dat als verzoeker niet zou doen wat [aangeklaagde] wilde, hij aan de ouders van verzoeker zou vertellen wat verzoeker allemaal met en bij [aangeklaagde] deed. Bij dit incident was de kleding aan. Er is geen sprake geweest van orale seks of van anale penetratie.

Toen verzoeker op 16 jarige leeftijd naar [land] was vertrokken om te studeren, bleef [aangeklaagde] brieven aan verzoeker schrijven. Toen verzoeker later in [plaats] studeerde, heeft [aangeklaagde] verzoeker ook nog eens bezocht en aangerand.

Verzoeker heeft aan zijn ouders nimmer iets verteld over het seksueel misbruik. Het seksueel misbruik werd de ouders pas bekend toen verzoekers jongere broer het in [jaartal] aan zijn ouders vertelde. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik 10 jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.2 categorie-indeling

3.2.a Beoordeling tongzoenen

De Compensatiecommissie ziet in zijn algemeenheid seksuele handelingen waarbij wordt binnengedrongen in het lichaam als verkrachting die valt in categorie 4. Dit geldt in beginsel niet voor tongzoenen. Gelet echter op de jeugdige leeftijd van verzoeker ten tijde van het misbruik, de positie van de dader en het min of meer stelselmatige karakter daarvan gedurende lange tijd, is de Compensatiecommissie van oordeel, dat het regelmatig tongzoenen hier een ernstigere vorm van misbruik dan bedoeld in categorie 3 oplevert en wel een zodanig ernstige inbreuk op de lichamelijke integriteit van verzoeker is geweest dat het tongzoenen op zich zelf aanleiding is voor een indeling in categorie 4.

3.2.b Gelet op het in zijn totaliteit jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie - bij nader inzien en met in achtneming van het gestelde onder 3.2.a - alsnog dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', zoals bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de jonge leeftijd van 10 jaar.
- Het misbruik heeft zeer lang (meerdere jaren) voortgeduurd te weten van [jaartal] tot circa [jaartal].
- Het misbruik bestond uit betasting van intieme delen, alsmede uit het gedwongen moeten verrichten van seksuele handelingen zoals aftrekken, strelen en tongzoenen totdat [aangeklaagde] klaarkwam.
- Het misbruik heeft frequent, dat wil zeggen bijna wekelijks, plaatsgevonden.
- Het misbruik vond onder meer plaats in verzoekers eigen huis (in zijn slaap/studie kamer) waardoor zijn gevoel van veiligheid werd geschaad.
- Het misbruik ging gepaard met dreiging en intimidatie en (fysiek) overwicht van [aangeklaagde].

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Van Oel bij brief van 28 april 2016 (in aanvulling op zijn eerdere brief van 21 december 2015) de gestelde vermogensschade nader toegelicht. De brief laat zich als volgt samenvatten.

Verzoeker is door het seksueel misbruik ernstig in zijn ontwikkeling beschadigd geraakt. Verzoeker was tot zijn tiende jaar een normaal en gelukkig kind, maar het seksueel misbruik en de daarmee gepaard gaande chantage, dreigementen, cadeautjes en privileges heeft zijn persoonlijkheidsontwikkeling negatief beïnvloed.

Het ouderlijke gezin van verzoeker kwam in een negatieve spiraal terecht door het seksueel misbruik dat zowel verzoeker als zijn broer door [aangeklaagde] is aangedaan. [aangeklaagde] heeft daarbij misbruik gemaakt van de goedgegelovigheid van verzoekers ouders en van de door de kerk gepredikte seksuele moraal. [aangeklaagde] heeft door zijn -uit de feitelijke verhoudingen voortvloeiende- overwicht, zijn manipulaties en het losweken van verzoeker (onder meer door hem te laten logeren en op vakantie mee te nemen) zijn eigen gerief gesteld boven het belang van het kind (verzoeker), over wie hij door verzoekers ouders zelfs notarieel tot voogd was benoemd. Het seksueel misbruik heeft geleid tot verdringing en vermijdend, ontwijkend gedrag bij verzoeker, die zich (zowel letterlijk als figuurlijk) klem voelde zitten tussen zijn ouders en [aangeklaagde] die als priester hoog in aanzien stond binnen het gezin. De weinig doortastende wijze, met onderschatting van de problematiek, waarop verweerder in 1984 op de melding van verzoekers ouders heeft gereageerd, heeft vervolgens bijgedragen aan een verergering van verzoekers problemen.

Deze problemen hebben doorgewerkt in verzoekers volwassen leven. Inzicht in dit causaal verband heeft verzoeker gaandeweg in zijn leven verkregen. Zo heeft verzoeker - ook op de werkvloer - moeite met sociale contacten en is hij onzeker en wantrouwend. Hij voelt zich het meest op zijn gemak als hij alleen is. Dit verklaart ook waarom verzoeker wel in staat is geweest om zijn academische studie [studierichting] succesvol af te ronden, evenals twee aanvullende Hbo-opleidingen op het [instelling]. Verzoeker is tot op heden als zelfstandige werkzaam in de [branche].

In de hypothetische situatie dat verzoeker niet seksueel zou zijn misbruikt, had hij een betere carrière kunnen opbouwen. Hij zou in dat geval gemakkelijker hebben kunnen omgaan met werkrelaties, minder conflicten op het werk hebben gehad en niet of minder vaak zijn ontslagen en zou werkrelaties beter hebben kunnen bestendigen. Kortom, verzoeker zou in dat hypothetisch geval met zijn diploma's substantieel meer inkomsten hebben kunnen genereren, dan thans in zijn leven het geval is geweest. Hij zou in dat geval een belastbaar inkomen van €30.000,- per jaar hebben kunnen verdienen. Als gevolg van het misbruik is verzoeker in ieder geval in de periode van [jaartal] tot en met [jaartal] daarin niet geslaagd, hetgeen heeft geresulteerd in een verlies van arbeidsvermogen van circa €270.532,- bruto.

Daarnaast ondervindt verzoeker ten gevolge van het seksueel misbruik veel psychische en somatische klachten. Hij ervaart spanning en angst en is wantrouwend tegenover andere mensen. Hij heeft enkele jaren geleden een hartaanval gehad (waarvoor een ziekenhuisopname nodig was) en daarna een langere periode van paniek- en angstaanvallen gekend. De voortdurende spanningen, hoge bloeddruk en hartklachten zijn, aldus verzoeker, terug te voeren op het seksueel misbruik dat hem door [aangeklaagde] is aangedaan.

Verzoeker wenst, samenvattend, aanspraak te maken op de maximale compensatie in categorie 5.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 10 juni 2016 verklaard af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel over de door verzoeker gestelde vermogensschade en het causaal verband met het haar aangedaan seksueel misbruik.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de vermogensschade zonder gereede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' voor de hand.

Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.5 Op basis van alle overgelegde stukken (waaronder verzoekers eigen relaas en dat van zijn familieleden, alsmede de informatie van de huisarts en behandelend psycholoog [naam]) en bezien in het licht van de ernst en de duur van het onderhavige seksueel misbruik dat als 'uitzonderlijk' is aangemerkt, komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat aannemelijk is dat het seksueel misbruik een negatieve invloed heeft gehad op verzoekers persoonlijkheidsontwikkeling, hetgeen vervolgens heeft geleid tot een minder gunstig verlopen carrière dan het geval zou zijn geweest in de hypothetische situatie dat verzoeker niet seksueel zou zijn misbruikt. Het is voldoende aannemelijk geworden dat verzoeker werkzaam is in een vakgebied waarin -naast [eigenschap]- sociale vaardigheden van groot belang zijn en dat verzoeker juist op dat vlak moeilijkheden als gevolg van onder andere het onderhavige seksueel misbruik heeft ervaren en nog ervaart.

De hoogte van de geleden vermogensschade is bij gebreke van bewijsstukken over ontslag, conflicten op de werkvloer en misgelopen kansen niet exact te berekenen. Wel is aan de hand van de overgelegde diploma's en de belastingaangiftes komen vast te staan dat verzoeker hoog is opgeleid en thans in zijn leven een bescheiden inkomen verdient. De Compensatiecommissie komt derhalve schattenderwijs tot een vaststelling van de misgelopen inkomsten, waarin wordt verdisconteerd dat verzoeker werkzaam is in een grillige en financieel onzekere sector.

4.6 Daarnaast kan verzoeker uiteraard aanspraak maken op een aanzienlijke vergoeding wegens geleden immateriële schade. Er is sprake geweest van langdurig en (mede door de omstandigheden waaronder het plaatsvond) ernstig seksueel misbruik dat verzoeker frequent en jarenlang is aangedaan en dat als 'uitzonderlijk misbruik' heeft te gelden. Duidelijk is dat het seksueel misbruik van grote invloed is geweest op het welzijn en functioneren van verzoeker. Verzoekers persoonlijkheid/karakter is negatief beïnvloed door het hem in zijn jeugd langdurig aangedaan seksueel misbruik en hij worstelt tot op heden met de impact daarvan op zijn leven.

4.7 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €70.000,- voor zowel materiele als immateriële schade geadviseerd dient te worden.

4.8 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €9.078,24 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat de in deze zaak aan het bestuderen van jurisprudentie, literatuur, dossier en stukken bestede tijd in het licht van de vrij eenvoudige opzet van de Compensatieregeling bovenmatig voorkomt, hetgeen ook geldt voor de in rekening gebrachte tijd voor het aanmaken en het afwickelen van het dossier. De Compensatiecommissie is van oordeel dat een bedrag van €5.500,- inclusief kantoorkosten en BTW ter zake van de redelijke kosten van rechtsbijstand voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- een bedrag van €70.000,-- te betalen aan verzoeker, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker een bedrag van €5.500,-- te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 24/10/2016 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter